

Suomen Yrittäjien linjauksia hallituksen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian keskeisiin kohtiin

Kokonaisenergiantarve vuonna 2020

Energian loppukulutus

Hallituksen ilmasto- ja energiastrategiassa pyritään kasvihuonekaasujen vähentämiseen, uusiutuvan energian edistämiseen, energian säästämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Energiankäyttöä pyritään tehostamaan erityisesti asumisessa, rakentamisessa ja liikenteessä. Vuonna 2006 energian loppukulutus oli 313 terawattituntia. Ilman toimenpiteitä energian loppukulutus olisi strategian mukaan vuonna 2020 noin 347 terawattituntia. Energian loppukulutuksen tulisi strategian tavoitteiden mukaan olla noin 310 terawattituntia vuonna 2020, mikä tarkoittaa energian loppukulutuksen laskua yhdellä prosentilla vuosien 2006-2020 välillä.

Sähkönkulutus

Ilmasto- ja energiastrategian perusurassa sähkönkulutus on vuonna 2020 noin 103 terawattituntia. Vuosien 2006-2020 välillä sähkön kulutus kasvaisi perusurassa siis noin 11 prosenttia. Strategiassa tavoitteena on, että vuoden 2020 sähkönkulutus jäisi noin 98 terawattituntiin. Tämä tarkoittaa, että sähkönkulutus kasvaisi vuosien 2006-2020 välillä vain noin 9 prosenttia. Vuodesta 1996 vuoteen 2006 sähkönkulutus kasvoi noin 29 prosenttia, keskimääräisen vuosimuutoksen ollessa noin kaksi prosenttia (Tilastokeskus).

Suomen Yrittäjät pitää ilmasto- ja energiastrategian määrittelemiä energiansäästötavoitteita erittäin haasteellisina. Suomen Yrittäjät edellyttää, että elinkeinoelämälle ei aseteta tiukkoja energiatehokkuuteen ja energiansäästöön liittyviä vaatimuksia. Tavoitteiden saavuttamiseksi on sen sijaan edistettävä energiatehokkaan teknologian kehittämistä ja käyttöönottoa. Yrityksiä tulee kannustaa vapaaehtoisin energiansäästöratkaisuihin edistämällä energiakatselmusten toteuttamista työ- ja elinkeinoministeriön myöntämällä tuella. Tukiin varatun rahoituksen riittävyys täytyy varmistaa ja tuen saanti tulee olla yritysten kesken tasavertaista. Lisäksi tuen hakuprosessista pitää tehdä kevyt. Yrityksiä on myös kannustettava toteuttamaan katselmuksessa ehdotettuja toimenpiteitä antamalla toimenpiteitä toteuttaville yrityksille energiaverohelpotuksia tai mahdollisuus nopeutettujen poistojen tekemiseen energiatehokkuusinvestoinneista.

Sähkön hankinta ja voimalaitoskapasiteetti

Ilmasto- ja energiastrategiassa tavoitteena on, että omalla sähköntuotantokapasiteetilla pystytään kattamaan huippukulutus ja mahdolliset tuontihäiriöt. Sähköntuotantokapasiteetin mitoituksessa varaudutaan sähkönkulutuksen tavoitetta, 98 terawattituntia selvästi suurempaan sähkönkulutukseen vuonna 2020. Kapasiteetin rakentamisessa etusijalla ovat kasvihuonekaasuja päästämättömät tai vähäpäästöiset laitokset, kuten uusiutuvaa polttoainetta käyttävät yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon laitokset sekä taloudellisesti kannattavat ja ympäristöllisesti hyväksyttävät vesi- ja tuulivoimalaitokset. Lisäksi strategiassa varaudutaan lisäydinvoiman rakentamiseen. Kuudennen ydinvoimalaitosyksikön hyväksymistä jo lähivuosina pidetään ilmasto- ja energiastrategiassa mahdollisena.

Suomen Yrittäjät katsoo, että yritysten kilpailukyvyyn ja toimintaedellytysten takaamiseksi on tärkeää, että sähköä on edullisesti ja luotettavasti saatavilla. Uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähköntuotantoon siirryttäessä on varmistettava, että tuotantorakenteen muutos tapahtuu hallitusti eikä aiheuta sähkön hinnan nousua tai heilahtelua. Energiantuotantokapasiteetin riittävyys tulee varmistaa hyväksymällä lisäydinvoiman rakentaminen päästöjä aiheuttavan ja käytöstä poistuvan kapasiteetin tilalle. Myös riittävästä huippuvoiman tuotannosta on huolehdittava.

Uusiutuvia energialähteitä koskevat tavoitteet

Ilmasto- ja energiastrategiassa on tavoitteena, että uusiutuvien energialähteiden osuus kasvaa 38 prosenttiin energian loppukulutuksessa vuoteen 2020 mennessä, kun se oli vuonna 2005 noin 28,5 prosenttia. Perusurassa uusiutuvien energialähteiden osuuden on arvioitu olevan 31 prosenttia vuonna 2020. Uusiutuvien energialähteiden osuutta pyritään kasvattamaan ensisijaisesti kansallisten uusiutuvien energialähteiden käyttöä lisäämällä. Tavoitteena on lisätä tuulivoimantuotantoa vuoteen 2020 mennessä 2000 megawattiin, mikä tarkoittaa, että tuulisähköntuotanto olisi noin 6 terawattituntia vuodessa. Lisäksi edistetään biopolttoaineiden käyttöä kaukolämmön ja sähkön tuotannossa sekä liikennepolttoaineena. Myös energian loppukulutuksen kasvun hillitsemisellä pyritään helpottamaan uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamista kokonaisenergiankulutuksesta.

Tuulivoiman osuuden kasvattaminen kokonaissähköntuotannossa saattaa lisätä sähköntuotannon vaihtelua, koska sähköntuotanto tulee riippuvaisemmaksi tuuliolosuhteista. Suomen Yrittäjien mielestä on varmistettava, että tuulivoiman vaihteluita tasaamaan syntyy riittävästi uutta säästövoimaa, kuten vesivoimaa.

Biopolttoaineiden lisääntyvä käyttö voi pk-yritysten kannalta merkitä öljyn hinnan vaihtelusta johtuvien kustannusten vaihteluiden ja epävarmuuden vähenemistä. Suomen Yrittäjät edellyttää, että biopolttoaineisiin siirtymisessä huolehditaan polttoaineiden hinnan pysymisestä kohtuullisena ja vakaana. Biopolttoaineiden tuotanto, kuljetus, jalostaminen ja käyttö tarjoavat myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Kotimaista biopolttoaineisiin liittyvää yritystoimintaa tulee edistää, jotta biopolttoaineiden valmistusketjusta saadaan tehokas ja luotettava. Raaka-aineiden toimitusvarmuus

taataan edistämällä kotimaisten raaka-aineiden tuotantoa. Yrityksille on taattava myös vakaa toimintaympäristö luomalla lainsäädännölliset puitteet biopolttoaineiden tuotannolle. Lisäksi kuljetusinfrastruktuurin kehittämiseen ja ylläpitoon tulee suunnata rahoitusta.

Syöttötariffijärjestelmä uusiutuvien energialähteiden edistämiseksi

Ilmasto- ja energiastrategiassa todetaan, että Suomessa otetaan käyttöön syöttötariffijärjestelmä uusiutuvien sähköntuotantomuotojen tukemiseksi. Valmistelutyötäärkevimmän syöttötariffijärjestelmän selvittämiseksi ollaan käynnistämässä. Välittömästi selvitystyön jälkeen käynnistyy lainsäädäntötyö järjestelmän toimeenpanemiseksi. Nykyistä uusiutuvan energian investointitukijärjestelmää jatketaan vahvistettuna siihen asti, kunnes korvaavat järjestelmät on otettu käyttöön. Syöttötariffijärjestelmän käyttöönoton yhteydessä luovutaan syöttötariffin piirissä olevien energialähteiden sähköntuotannon verotuista ja suuresta osasta investointitukia. Investointitukien osalta selvitetään, missä tapauksissa niiden soveltaminen olisi jatkossakin perusteltua. Ilmasto- ja energiastrategiassa esitellään seuraavat vaihtoehtoiset syöttötariffijärjestelmät.

Kiinteä syöttötariffi

Kiinteässä syöttötariffissa yleensä kantaverkkoyhtiö on velvoitettu ostamaan uusiutuva sähkö tuottajilta hallinnollisesti määrättyyn hintaan, joka on markkinahintaa korkeampi. Kantaverkkoyhtiö myy sähkön spot-markkinoille markkinahintaan ja rahoittaa syntyvän tappion verkkotariffin yhteydessä kerättävällä maksulla. Kiinteässä syöttötariffissa tuottajat eivät myy itse sähköä markkinoille, mikä rajoittaa sähkömarkkinatoimijoiden määrää markkinoilla ja heikentää markkinoiden toimintaa.

Hintapreemiosyöttötariffi

Hintapreemiosyöttötariffissa sähköntuottajalle maksetaan hintapremio sähkön markkinahinnan lisäksi. Premion maksaa yleensä kantaverkkoyhtiö, joka kerää tarvittavat varat verkkotariffin yhteydessä. Järjestelmä ei yleensä sisällä uusiutuvan sähkön ostovelvoitetta kantaverkkoyhtiölle, vaan sähköntuottaja myy itse sähkönsä sähkömarkkinoille. Hintapremio voi olla joko hallinnollisesti päätetty premio tai hallinnollisesti päätetyn takuuhinnan erotus markkinahintaan verrattuna. Mikäli muuttuva hintapremio lasketaan takuuhinnan ja markkinahinnan erotuksena eikä kantaverkkoyhtiötä velvoiteta ostamaan uusiutuvaa sähköä, voidaan yhdistää hintapremiojärjestelmän ja kiinteähintaisen syöttötariffin edut. Uusiutuva sähkö myydään markkinoille ja tuottaja vastaa sähköntaseestaan, mutta uusiutuvan sähkön tuottajan hintariski on pieni. Tällaisen hintapreemiosyöttötariffijärjestelmän etuna on, että sähkömarkkinat pysyvät kilpailullisempina.

Syöttötariffijärjestelmä aiheuttaa yritysten sähkökustannuksiin lisän, jonka suuruus on joko hallinnollisesti määritelty tai riippuu sähkön markkinahinnasta. Suomen Yrittäjien mielestä sähkön käyttäjien kannaltaärkevin olisi uusiutuvan sähkön tuottajalle maksettavaan lisähintaan perustuva järjestelmä, joka ei sisältäisi uusiutuvan sähkön ostovelvoitetta kantaverkkoyhtiölle. Tällöin sähkömarkkinat pysyisivät kilpailullisempina ja siten sähkön hinta alhaisempana. Suomen Yrittäjät pitää hallinnollisesti päätettävän tuen asettamista oikean suuruiseksi on haasteellisena. Liian suuri tuki

aiheuttaa sähkön käyttäjille turhia kustannuksia. Lyhytaikaisella syöttötariffilla tukitaso on helpompaa asettaa oikean suuruiseksi. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että syöttötariffijärjestelmän kustannukset peritään kaikilta sähkön käyttäjiltä tasapuolisesti riippumatta siitä, minkä verran kullakin sähkönjakelualueella on uusiutuvan sähkön tuottajia. Tällöin syöttötariffijärjestelmä ei vääristä sähköä käyttävien yritysten keskinäistä kilpailua. Suomen Yrittäjät katsoo, että syöttötariffin valmistelutyössä on keskityttävä selvittämään taloudellisesti tehokkaimmat tukitasot.